जल व भूमी व्यवस्थापन संस्था (वाल्मी), औरंगाबाद यांच्या तांत्रिक अधिपत्याखाली व पाटबंधारे संशोधन व विकास संचालनालय, पुणे यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली "पाणी वापर संस्था मुल्यांकन व संनियंत्रण कक्ष" स्थापित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः पावासं-२०१३/(६१/२०१३)/लाक्षेवि(आस्था

मंत्रालय, मुंबई-४००३२ तारीख: १६ जून, २०१४

वाचा

- १) शासन निर्णय, ज.सं.वि.क्रमांक-पासंवि-२००४/(२२४/२००४)/ला(आस्था),दिनांक १७.०७.२००६.
- २) शासन निर्णय, ज.सं.वि.क्रमांक आढावा २०११/ (१७६/२०११)/ ला (आस्था), दिनांक ११.०७.२०१२.
- 3) शासन निर्णय, ज.सं.वि.क्रमांक-पासंवि-२०१२/ (१)/ (१२५/२०१२)/ ला (आस्था), दिनांक २६.०६.२०१३.
- ४) शासन निर्णय, ज.सं.वि.क्रमांक-पासंवि-२०१२/ (२)/ (१२५/२०१२)/ ला (आस्था), दिनांक २९.०६.२००६.
- ५) जल व भूमी व्यवस्थापन संस्था (वाल्मी), औरंगाबाद यांचे पत्र क्रमांक- वाल्मी/ सप्रअ/ डीआयआरडी/ मुंबई/ २०१३, दिनांक २६.९.२०१३

प्रस्तावनाः

जलसंपदा विभागाच्या अधिपत्याखालील पाटबंधारे संशोधन व विकास संचालनालय, पुणे या संचालनालयाचा नियत अस्थायी आस्थापना पदाचा आकृतीबंध संदर्भ क्र.१ च्या शासन निर्णयान्वये निश्चित करण्यात आला होता. तद्नंतर संचालनालयाच्या संदर्भ क्र.१ च्या शासन निर्णयान्वये निश्चित करण्यात आलेल्या आकृतीबंधामध्ये ५४ (१८+१८+१८) पदांची वाढ अनुक्रमे संदर्भ क्र.२,३ व ४ च्या शासन निर्णयान्वये करण्यात आल्यामुळे, संचालनालयाचा एकूण ९२९ (८७५+५४) पदांचा सुधारित आकृतीबंध निश्चित करण्यात आला होता

जलसंपदा विभागाने महाराष्ट्र सिंचन पध्दतीचे शेतकऱ्यांकडून व्यवस्थापन अधिनियम- २००५ च्या यशस्वी अमंलबजावणी एक स्वतंत्र कक्ष स्थापन करावा, अशी शिफारस जागतीक बँकेच्या जून,२०१२ च्या आढावा पथकाच्या अहवालात केली आहे. तसेच महाराष्ट्र जलक्षेत्र सुधार प्रकल्प कार्यक्रमांतर्गत पाणी वापर संस्था/सहभागी सिंचन व्यवस्थापन विषयक राज्य पातळीवरील सिमतीची तत्कालीन सिचव (जसंव्य व लाक्षेवि) यांचे अध्यक्षतेखाली दिनांक २४.८.२०१२ रोजी संपन्न झालेल्या बैठकीत त्यांनी राज्यातील पाणी वापर संस्थांच्या नियमित मुल्यांकन व संनियंत्रण यासाठी आवश्यक असलेली कार्यप्रणाली व अनुषंगिक अतिरिक्त आस्थापना यांचा आढावा घेऊन सिवस्तर प्रस्ताव महासंचालक, वाल्मी, औरंगाबाद यांच्यामार्फत शासनास सादर करावा, असा निर्णय घेण्यात आला. त्यानुसार महासंचालक, जल व भूमी व्यवस्थापन संस्था (वाल्मी), औरंगाबाद यांनी संदर्भ क्र.५ च्या पत्रान्वये पाणी वापर संस्था मुल्यांकन व संनियंत्रण विभाग हा वाल्मी, औरंगाबाद यांच्या तांत्रिक अधिपत्याखाली व पाटबंधारे संशोधन व विकास संचालनालय, पुणे यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणखाली स्थापित करण्याबाबत पाठिवलेला प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधिन होता.

शासन निर्णय

महाराष्ट्र सहकार कायदा १९६० व महाराष्ट्र सिंचन पध्दतीचे शेतकऱ्यांकडून व्यवस्थापन अधिनियम-२००५ अंतर्गत पाणी वापर संस्था मुल्यांकन व संनियंत्रण विभाग हा महासंचालक, जल व भूमी व्यवस्थापन संस्था (वाल्मी), औरंगाबाद यांच्या अधिपत्याखालील व पाटबंधारे संशोधन व विकास संचालनालय, पुणे यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली पुणे मुख्यालय येथे स्थापित करण्यास याव्दारे शासन मान्यता देवून, सदर पाणी वापर संस्था मुल्यांकन व संनियंत्रण कक्षाची कार्य कक्षाची कार्यकक्षा (TERMS OF REFERENCE) खालीलप्रमाणे राहील.

- १. कार्यक्षेत्रातील पाटबंधारे प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रात पाणी वापर संस्था स्थापन करण्याचा बृहत आराखडा संबंधित क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांच्या सहकार्याने तयार करणे व त्यानुसार पाणी वापर संस्था स्थापनेचा कार्यक्रम तयार करुन त्याच्या अंमलबजावणीचे संनियंत्रण करणे.
- २. प्रादेशिक विभाग निहाय/प्रकल्प निहाय पाणी वापर संस्थांची माहिती संकलन करणे.
- 3. पाणी वापर संस्थांना कायमस्वरुपी सहाय्य करणे, त्याच्या अडचणी/शंका यांचे निरसन करणे, लाभधारक शेतकऱ्यांना पाणी वापर संस्थांच्या सर्व तांत्रिक/लेखा/कायदे देखभाल व दुरुस्ती विषयक अडचणी सोडविण्यासाठी आवश्यक ते सर्व मार्गदर्शन व सहकार्य करणे.
- ४. पाणी वापर संस्थांच्या व सक्षम प्राधिकरणच्या कामगिरीचे संनियंत्रण व स्वत: पुढाकार घेऊन सहाय्य करणे.
- ५. विविध संस्था/विभाग यांचेमध्ये समन्वय साधणे.
- ६. पाणी वापर संस्थांमध्ये विविध माध्यमाद्दारे (जसे Print, दृकश्राव्य इ.) जनजागृती निर्माण करण्यासाठी माहिती, शिक्षण व संप्रेशण (IEC) कार्यक्रम तयार करुन राबविणे.
- ७. पाणी वापर संस्था सक्षमीकरणासाठी आवश्यकतेनुसार सल्लागारांची निवड व नियुक्ती करणे व या सल्लागारांच्या कामांचे संनियंत्रण करणे.

- ८. पाणी वापर संस्था सक्षमीकरणासाठी प्रशिक्षण गरजा वेळोवेळी तपासून, त्यानुसार प्रशिक्षण कार्यक्रम तयार करणे.
- ९. सामाजिक व पर्यावरण व्यवस्थापन आराखडा, ऑपरेशन मॅन्युअल अंमलबजावणीसाठी सहाय्य व सिनयंत्रण जलसंपदा विभागांतर्गत अतिरिक्त ठरलेली/काही क्षेत्रिय कार्यालये बंद झाल्यामुळे शासनास समर्पीत केलेल्या पदांमधून पाणी वापर संस्था मुल्यांकन व संनियंत्रण विभागाकरिता सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे विविध संवर्गातील २७ पदे उपलब्ध करुन दिल्यामुळे पाटबंधारे संशोधन व विकास संचालनालयाचा एकूण ९५६ (९२९+२७) पदांचा सुधारित आकृतिबंध निश्चित करण्यात येत आहे व सदर आकृतीबंधास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर कक्ष स्थापित करण्याची अंमलबजावणी दिनांक ११ जून,२०१४ पासून करण्यात यावी.

उपरोक्त विभागाच्या आस्थापनेचा खर्च मुख्य लेखाशीर्ष मागणी क्रमांक-आय-३ "२७०५-लाभक्षेत्र विकास (योजनेतर) (०२) (०१) अधीक्षक अभियंता व संचालक, पाटबंधारे संशोधन व विकास संचालनालय, पुणे क्षेत्रीय आस्थापना (२७०५ ०२४७)" या लेखाशीर्षाखाली उपलब्ध असलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०६१६१२२४२६९६२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(र. रा. शुक्ला)

शासनाचे उप सचिव

सोबत: परिशिष्ट-अ

प्रत,

- १. मा.मंत्री, जलसंपदा (कृ.खो.पा.म.मं.वगळून) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई,
- २. मा.मंत्री, जलसंपदा (कृ.खो.पा.म.मं.) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई,
- ३. मा.विरोधीपक्ष नेता (विधानसभा/विधानपरिषद) यांचे स्वीय सहायक,
- ४. मा.राज्यमंत्री, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय,मुंबई,
- ५. प्रधान सचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

- ६. प्रधान सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ७. महासंचालक, जल व भूमी व्यवस्थापन संस्था (वाल्मी), औरंगाबाद,
- ८. महालेखापाल (१)(२) (लेखा व अनुज्ञेययता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर,
- ९. महालेखापाल (१)(२) (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर,
- १०. सर्व कार्यकारी संचालक, जलसंपदा विभाग,
- ११. सर्व मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग,
- १२. सर्व मुख्य अभियंता व सह सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
- १३. सह सचिव (सेवा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२,
- १४. सर्व उप सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२,
- १५. सर्वअधिक्षक अभियंता, जलसंपदा विभाग,
- १६. अधीक्षक अभियंता व संचालक, पाटबंधारे संशोधन व विकास संचालनालय, पुणे,
- १७. अधीक्षक अभियंता, प्रकल्प तयारी व व्यवस्थापन कक्ष, मंत्रालय, मुंबई,
- १८. आं.वि.स.व स.स., जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- १९. कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग (सेवा-५ व ६/व्यय-१२), मंत्रालय, मुंबई-३२,
- २०. कक्ष अधिकारी/आ(प्रशि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २१. जिल्हा कोषागार कार्यालय, पुणे,
- २२. निवड नस्ती /लाक्षेवि(आस्थापना).

जलसंपदा विभाग/लाक्षेवि(आस्था)

प रि शि ष्ट -अ शासन निर्णय क्रमांक, जलसंपदा विभाग, क्रमांक-पावासं-२०१३/(६१/२०१३)/लाक्षेवि(आस्था), दिनांक १६ जून, २०१४

 अ.क्र.	पदनाम	पां.सं.व	सिंचन व पाणी	नांदूर मध्यमेश्वर कालवा	पिंपळगांव जोगेधरण	पाणी वापर संस्था	पां.सं.व
		वि.सं.पुणे यांना दिनांक १७.७.२००६ च्या शासन निर्णयान्वये मंजूर आकृतिबंधा- नुसार पदसंख्या	वापर संस्था सक्षमीकरण कक्षसाठी दिनांक ११.७.२०१२ च्या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करुन दिलेली पदे	उपविभाग क्र.६ बोरदहेगांव मुख्यालय गंगापूर हा उपविभाग नव्याने पा.सं.व वि.सं.पुणे यांच्याकडे वर्ग केल्यामुळे संचालनालयाच्या आकृतीबंधात वाढणारी पदांची संख्या	क्र.३ नारायणगांव हा उपविभाग नव्याने पा.सं.व वि.सं. पुणे यांच्याकडे वर्ग केल्यामुळे संचालनालयाच्या आकृतीबंधात वाढणारी पदांची संख्या	मुल्यांकन व संनियंत्रण विभाग नव्याने पा.सं.व वि.सं.पुणे यांच्याकडे वर्ग केल्यामुळे संचालनालयाच्या आकृतीबंधात वाढणारी पदांची संख्या	वि.सं.पुणे यांना उपलब्ध करुन देण्यात आलेली एकूण पदे (३+४+५+ ६+७)
	I						
?	7	₹	8	- u	Ę	9	۷_
8	अधीक्षक अभियंता व संचालक	8					8
₹	कार्यकारी अभियंता	Ę				8	9
3	मृद सर्वेक्षण अधिकारी	3					₹
	उप अभियंता/ उपविभागीय	58	8	8	8	६	३३
	अधिकारी/उपविभागीय अभियंता					<u></u>	
ų	उप कार्यकारी अभियंता	8					8
દ	मृद शास्त्रज्ञ	२					२
9	उपमृद सर्वेक्षण अधिकारी	१२		<u></u>			१२
6	शा.अ./सहायक अभियंता श्रेणी-२		₹	8	8	Ę	१७
९	कनिष्ठ अभियंता	११३	8			<u></u>	888
१०	वरिष्ठ वैज्ञानिक सहायक	२०					२०
११	कनिष्ठ वैज्ञानिक सहायक	२३					२३
े १२	संशोधन सहायक	88					88
१३	आरेखक	Ę					Ę
88	सहायक आरेखक	₹					3
१५	अनुरेखक	५२	२	8	8		५६
१६	वरिष्ठ सर्वेक्षण सहायक	२२					२२
१७	कनिष्ठ सर्वेक्षण सहायक	33					३३
१८	प्रयोगशाळा सहायक	१०					१०
१९	स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक	60		8	8	Ę	98
२०	ऑगर कारकुन	32					32

अ.क्र.	पदनाम	पां.सं.व	सिंचन व पाणी	नांदूर मध्यमेश्वर कालवा	पिंपळगांव जोगेधरण	पाणी वापर संस्था	पां.सं.व
		वि.सं.पुणे यांना	वापर संस्था	उपविभाग क्र.६ बोरदहेगांव	क्र.३ नारायणगांव हा	मुल्यांकन व संनियंत्रण	वि.सं.पुणे
		दिनांक व	सक्षमीकरण	मुख्यालय गंगापूर हा	उपविभाग नव्याने	विभाग नव्याने पा.सं.व	यांना
		१७.७.२००६	कक्षसाठी	उपविभाग नव्याने पा.सं.व	पा.सं.व वि.सं. पुणे	वि.सं.पुणे यांच्याकडे वर्ग	उपलब्ध
		च्या शासन	दिनांक	वि.सं.पुणे यांच्याकडे वर्ग	यांच्याकडे वर्ग	केल्यामुळे	करुन
		निर्णयान्वये मंजूर	११.७.२०१२	केल्यामुळे संचालनालयाच्या	केल्यामुळे	संचालनालयाच्या	देण्यात
		आकृतिबंधा-	च्या शासन	आकृतीबंधात वाढणारी	संचालनालयाच्या	आकृतीबंधात वाढणारी पदांची संख्या	आलेली
		नुसार पदसंख्या	निर्णयान्वये	पदांची संख्या	आकृतीबंधात	पदांची संख्या	एकूण पदे
			उपलब्ध करुन		वाढणारी पदांची		(३+४+५+
			दिलेली पदे		संख्या		६+७)
२१	लघुलेखक (उच्चश्रेणी)	8					8
२२	लघुटंकलेखक (निम्नश्रेणी)	Ę					ξ
२३	अधिक्षक	8					8
२४	प्रथम लिपिक	88					88
રષ	विभागीय लेखापाल	₹		*-			3
२६	वरिष्ठ लिपिक	ĘC	₹	8	8	8	७४
२७	कनिष्ठ लिपिक	१०५	8	२	3		880
२८	टंकलेखक/संगणक	33	२	8	8		₹9
२९	लिपिक - टंकलेखक				<u></u>	₹	₹
30	सहायक भांडारपाल	٥				<u> </u>	6
₹ ₹	वाहनलचालक	१५	8	8	8	8	१९
32	जलपातळी निरिक्षक	83					१३
33	कृषि सहायक	8					8
₹8	दप्तरी	8					8
३ ५	नाईक	8		'		<u></u>	8
३६	शिपाई	१०९	2	२	२	2	११७
₹9	प्रयोगशाळा परिचर	Ų					در
کډ	चौकीदार	29	2	8	8	8	38
	एकूण	८७५	१८	88	88	२७	९५६

(र.रा.शक्ला) शासनाचे उप सचिव